

ტელეკომპანიებისა და საზოგადოების საინფორმაციო პრიორიტეტების შესაბამისობის კვლევა

(მეოთხე პერიოდი: 11-24 მაისი, 2012 წ.)

სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტი, ფონდ „ღია საზოგადოება - საქართველოს“ მხარდაჭერით, ახორციელებს კვლევით პროექტს, რომლის სახელწოდებაცაა: „ტელეკომპანიებისა და საზოგადოების საინფორმაციო პრიორიტეტების შესაბამისობის კვლევა წინასაარჩევნო პერიოდში“.

პროექტის შინაარსი გულისხმობს აპრილიდან ოქტომბრის ჩათვლით 7 ტელეკომპანიის მთავარი საინფორმაციო პროგრამის მონიტორინგს. მონიტორინგის საფუძველზე გამოვლინდება თითოეული ტელეკომპანიის მხრიდან საზოგადოებისთვის ყოველი ორი კვირის განმავლობაში ყველაზე ინტენსიურად მიწოდებული, ანუ პრიორიტეტული თემა. თემის გაშუქების ინტენსივობა სამი პარამეტრის საფუძველზე დგინდება:

- ✚ ერთსა და იმავე თემაზე ერთსა და იმავე ტელევიზიაში ორი კვირის განმავლობაში გასული სიუჟეტების რაოდენობა;
- ✚ ამ სიუჟეტების ადგილი (რომელ ნომრად გავიდა) დღის მთავარ საინფორმაციო გამოშვებაში;
- ✚ ამ სიუჟეტებისთვის დათმობილი დრო (წუთების და წამების რაოდენობა).

თემების გამოვლენისთანავე ხდება მათი რანგირება თბილისში რეპრეზენტაციულად შერჩეული 400 რესპონდენტის მიერ და შედეგები ყოველ ორ კვირაში ერთხელ ქვეყნდება. მეტი ინფორმაცია პროექტის შესახებ შეგიძლიათ წაიკითხოთ შემდეგ მისამართზე: <http://cdi.org.ge/geo/info/news?info=885>

ტელევიზიების მონიტორინგი 2012 წლის 2 აპრილს დაიწყო და უკვე გამოქვეყნებულია სამი პერიოდის ანგარიში (<http://cdi.org.ge/geo/info/news?info=887>, <http://cdi.org.ge/main/?p=790#more-790>, <http://cdi.org.ge/main/?p=966#more-966>).

მოცემული ანგარიში სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტის მიერ ჩატარებული მედიის კვლევის მეოთხე ორკვირიანი პერიოდის შედეგებს აჯამებს. კვლევა ორსაფეხურიანია და პირველ ეტაპზე მიზნად ისახავდა 2012 წლის 11 მაისიდან 24 მაისის ჩათვლით 7 ტელეკომპანიის მიერ ყველაზე ინტენსიურად გაშუქებული თემების გამოვლენას.

აღსანიშნავია, რომ ანგარიშში მოცემულია მხოლოდ მიღებული შედეგების აღწერა. შედეგების ანალიზი გამოქვეყნდება მონაცემების უფრო ხანგრძლივი პერიოდით დაგროვების შემდეგ.

2012 წლის 11 მაისიდან 24 მაისის ჩათვლით, საქართველოს ტელევიზიებმა ყველაზე ინტენსიურად ოთხი თემა გააშუქეს:

1. საქართველოს ურთიერთობა ნატოსთან;
2. დავით გარეჯის პრობლემა;
3. ბიძინა ივანიშვილის საქმიანობის კრიტიკული შეფასება;
4. კონფლიქტი ტელეკომპანია "პირველი სტერეოს" მფლობელებს შორის (დიაგრამა #1, #2).

მოცემული პროექტის ფარგლებში, მედიის მონიტორინგის მეოთხე ორკვირიან პერიოდში პირველად გამოიკვეთა ოთხი პრიორიტეტული თემა (წინა პერიოდებში იყო მხოლოდ ორი ან სამი). ისევე, როგორც გასული კვირების ანგარიშებში, ამჯერადაც თანხვედრილია სამი ტელევიზიის პირველი პრიორიტეტული თემა: საზოგადოებრივი მაუწყებელი, „იმედი“ და „რუსთავი 2“ ყველაზე ინტენსიურად, ამჯერად, აშუქებს საქართველოს ურთიერთობას ნატოსთან. დაემთხვა ორი ტელევიზიის - „მაესტროსა“ და „მე-9 არხის“ მთავარი თემაც - დავით გარეჯის პრობლემა. განსხვავებული პრიორიტეტული თემები აქვთ „რეალ TV“-ს და „კავკასიას“ - „რეალ TV“ ბიძინა ივანიშვილის საქმიანობის კრიტიკულ შეფასებას უთმობს ყველაზე მეტ ყურადღებას, ხოლო „კავკასია“ - ტელეკომპანია „პირველი სტერეოს“ მფლობელებს შორის კონფლიქტს.

გარდა პირველი პრიორიტეტული თემების თანხვედრისა, გამოჩნდა კიდევ ორი თემა, რომელიც ერთბაშად რამდენიმე ტელევიზიამ გააშუქა ინტენსიურად - ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკური საქმიანობის კრიტიკული შეფასება და ბიძინა ივანიშვილის საქმიანობა. ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკური ფიგურის კრიტიკული შეფასება მოხვდა „რუსთავი 2“-ის, „იმედისა“ და „რეალ TV“-ს სამ მნიშვნელოვან თემას შორის. ბიძინა ივანიშვილის საქმიანობა კი „მაესტრომ“, „მე-9 არხმა“ და „რეალ TV“-მ გააშუქეს, როგორც მეორე პრიორიტეტული თემა. შესაბამისად, ყველა ტელევიზიამ პრიორიტეტულად გააშუქა ბიძინა ივანიშვილთან დაკავშირებული საკითხები - მისი საქმიანობა ან ამ საქმიანობის კრიტიკული შეფასება. საანგარიშო პერიოდში ბიძინა ივანიშვილის მიმართ ყველაზე ნაკლები ინტერესი საზოგადოებრივმა მაუწყებელმა გამოიჩინა. ასევე, აღსანიშნავია, რომ „მაესტროსა“ და „მე-9 არხის“ ყველაზე მნიშვნელოვანი თემა - დავით გარეჯის პრობლემა - მოხვდა ყველა ტელევიზიის პირველ სამ პრიორიტეტულ თემას

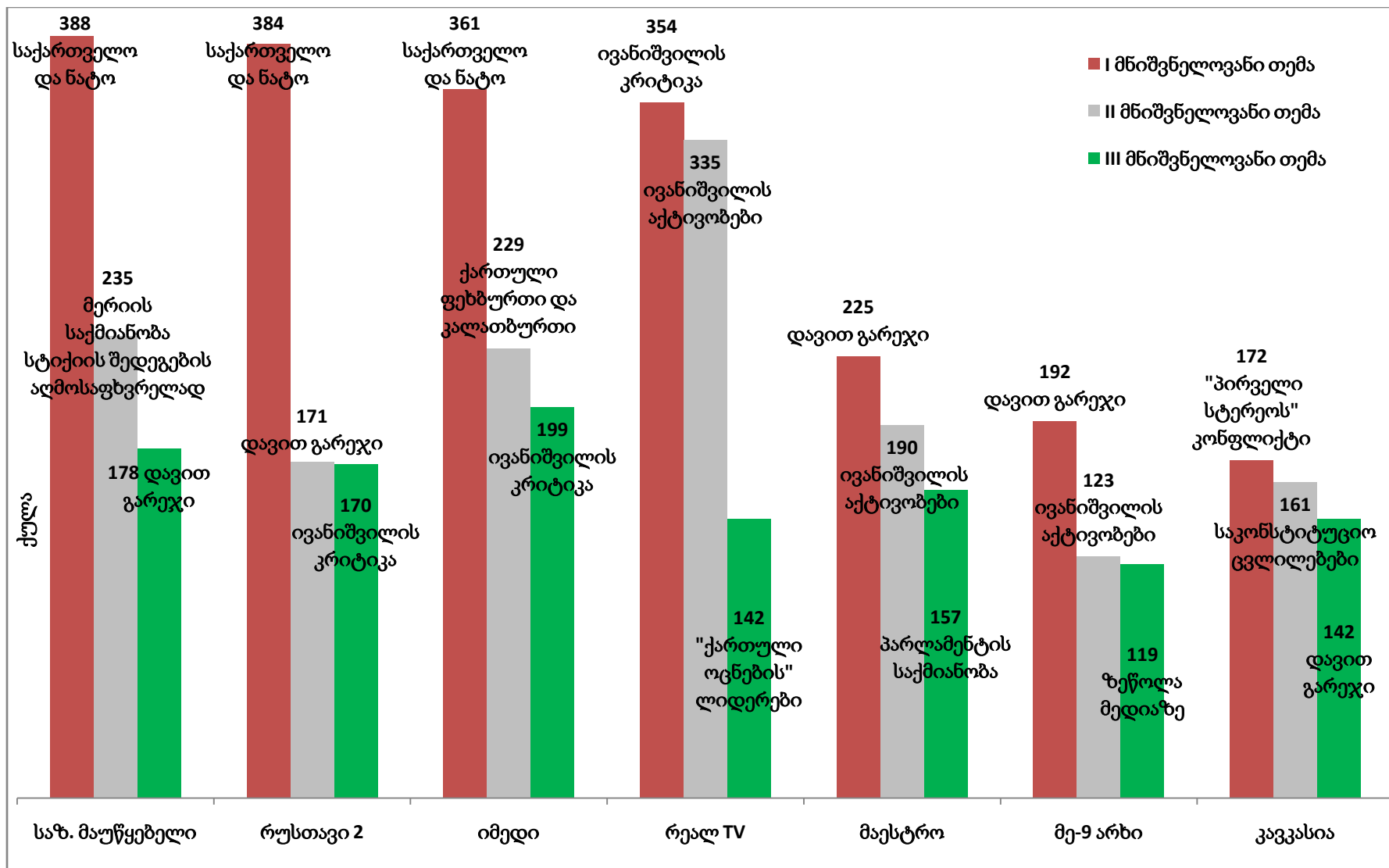
შორის, გარდა „იმედისა“ (რომლისთვისაც მეოთხე პრიორიტეტული თემა იყო 160 ქულით) და „რეალ TV“-სა. ტელევიზიების მსგავსი თემების შეჯამებისას, უნდა აღინიშნოს, რომ მთლიანად დაემთხვა „მაესტროსა“ და „მე-9 არხის“ პირველი და მეორე მნიშვნელოვანი თემა (დიაგრამა #2). საანგარიშო პერიოდში, „მაესტრომ“ და „კავკასიამ“, სხვა ტელევიზიებისგან განსხვავებით, კვლავ შეინარჩუნეს ინტერესი პარლამენტის მიმართ. ოღონდ, ამჯერად, „კავკასიამ“ აქცენტი საკონსტიტუციო ცვლილებებზე გააკეთა, „მაესტრომ“ კი პარლამენტის საქმიანობის უფრო მრავალმხრივი გაშუქება შესთავაზა მაყურებელს.

მხოლოდ ერთი ტელევიზია აშუქებდა ინტენსიურად შემდეგ თემებს: მერიის საქმიანობა სტიქიის შედეგების აღმოსაფხვრელად (საზოგადოებრივი მაუწყებელი), ქართული ფეხბურთი და კალათბურთი („იმედი“), „ქართული ოცნების“ ლიდერები („რეალ TV“), პარლამენტის საქმიანობა („მაესტრო“), მედიაზე ზეწოლა („მე-9 არხი“), „პირველი სტერეოს“ კონფლიქტი და საკონსტიტუციო ცვლილებები („კავკასია“).

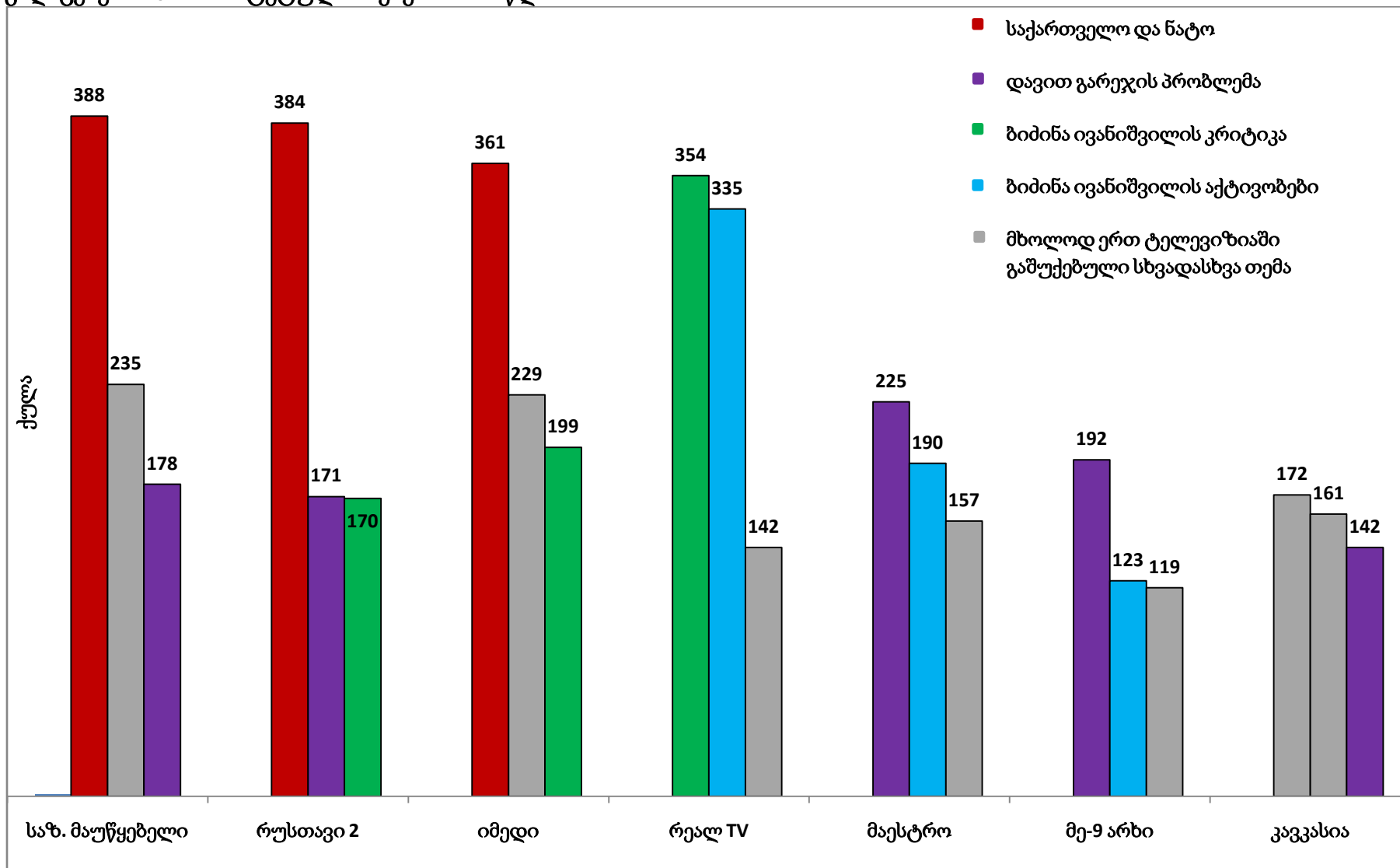
აღსანიშნავია „რეალ TV“-ს დაინტერესება „ქართული ოცნებით“ მოცემულ საანგარიშო პერიოდში - „რეალ TV“-ს სამივე პრიორიტეტული თემა მთლიანად შეავსო კოალიცია „ქართულმა ოცნებამ“. ასევე, მთავარი საინფორმაციო გამოშვების დანარჩენი სიუჟეტებიც ეთმობოდა ამავე კოალიციის ლიდერების, „სახეების“, მათი საქმიანობის გაშუქებას. სხვა თემები ამ ტელევიზიის საინფორმაციო პროგრამის ეთერში გაცილებით უმნიშვნელოდ იყო წარმოდგენილი.

რაც შეეხება პრიორიტეტული თემების გაშუქების ინტენსივობას, „კავკასიის“, „მაესტროსა“ და „მეცხრე არხის“ ინტენსიური გაშუქება გაცილებით ჩამორჩება საერთო ეროვნული ტელევიზიებისა და „რეალ TV“-ს ინტენსიურ გაშუქებას. თუმცა, მონიტორინგის მიმდინარე ეტაპზე, ამ ტელევიზიების პრიორიტეტული თემები გაცილებით ნაკლებ ინტენსიურად გაშუქდა, ვიდრე გასულ კვირებში შუქდებოდა პრეზიდენტის ვიზიტები რეგიონებში - ყველაზე ინტენსიურად გაშუქებულმა თემამ ამჯერად მოაგროვა 388 ქულა (საქართველოს ურთიერთობა ნატოსთან საზოგადოებრივი მაუწყებლის ეთერში), მაშინ, როცა გასულ საანგარიშო პერიოდში საერთო ეროვნული ტელევიზიების პირველი პრიორიტეტული თემის (პრეზიდენტი რეგიონებში) ქულა 661-დან 872-მდე მერყეობდა.

დიაგრამა #1. საქართველოს სატელევიზო არხების საღამოს საინფორმაციო გადაცემების პრიორიტეტული თემები 2012 წლის 11-24 მაისი.

დიაგრამა #2. პრიორიტეტული თემების თანხვედრა - საქართველოს სატელევიზიო არხების სადამოს საინფორმაციო გადაცემების პრიორიტეტული თემები 2012 წლის 11-24 მაისი.

კვლევის მეორე ეტაპზე, 2012 წლის 27-30 მაისს, „სოციალური კვლევისა და ანალიზის ინსტიტუტმა“ (ISSA), სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტის დაკვეთით, ჩაატარა მასობრივი სოციოლოგიური გამოკითხვა თბილისში.

სულ გამოიკითხა 400 რესპონდენტი თბილისის ათივე ადმინისტრაციულ რაიონში. გამოყენებულ იქნა მრავალსაფეხურიანი კლასტერული შერჩევის მოდელი. თბილისის თითოეულ რაიონში შერჩევის მოცულობა გადანაწილდა რაიონებში საარჩევნო უბნების პროპორციულად, ხოლო თითოეულ რაიონში საარჩევნო უბნების შერჩევა განხორციელდა შემთხვევითი შერჩევის პრინციპით. რესპონდენტთა შერჩევა მოხდა ოჯახებში ოჯახის წევრთა სიიდან კიშის ცხრილის მიხედვით. თითოეულ შერჩევის წერტილში (რომელიც საარჩევნო უბანს ემთხვევა) საშუალოდ გამოიკითხა 8 რესპონდენტი. სულ გამოკითხვამ დაფარა 50 შერჩევის წერტილი (საარჩევნო უბანი). მთელი შერჩევისათვის ცდომილება შეადგენს 4.9%-ს 95%-იანი საიმედოობით. გამოკითხვა ჩატარდა პირისპირ ინტერვიუს მეთოდით. კვლევამ უზრუნველყო რესპონდენტთა ანონიმურობის მაქსიმალური დაცვა.

გამოკითხვის ფარგლებში, რესპონდენტებს უნდა შეეფასებინათ ტელევიზიების სადამოს საინფორმაციო გამოშვების მიერ გაშუქებული ოთხივე პრიორიტეტული თემის მნიშვნელოვნება (პირადად მათთვის) და მოეხდინათ მათი რანგირება პირველ რიგში, მეორე რიგში, მესამე რიგში და მეოთხე რიგში მნიშვნელოვნების მიხედვით.

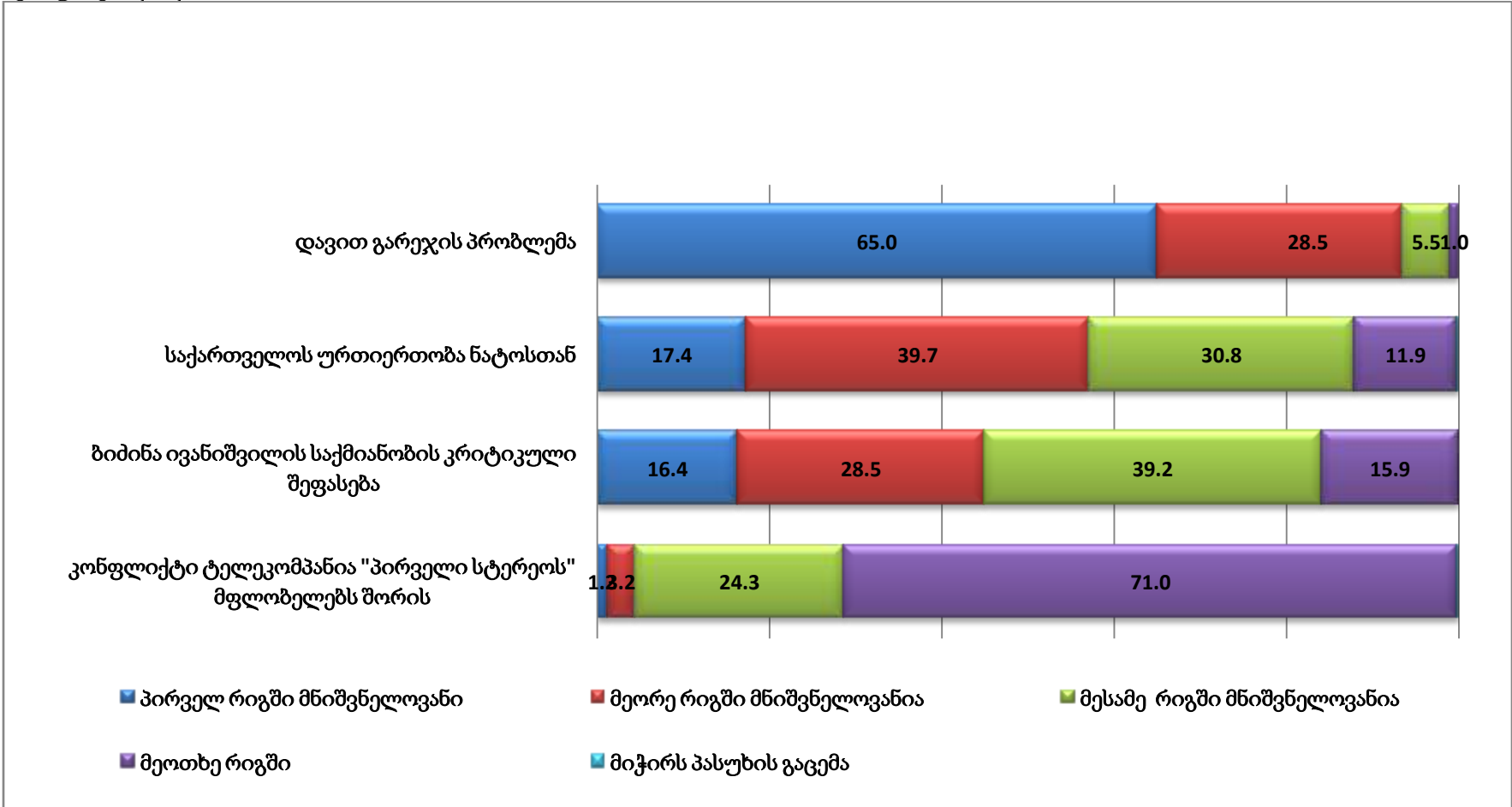
თბილისში საზოგადოების აზრის გამოკითხვამ აჩვენა, რომ საქართველოს სატელევიზიო არხების მიერ გაშუქებული ოთხი ყველაზე მნიშვნელოვანი თემიდან გამოკითხულთა 65% დავით გარეჯის პრობლემას მიიჩნევს უფრო მნიშვნელოვანად. გამოკითხულთა მხოლოდ 17.4% მიიჩნევს, რომ საქართველოს ურთიერთობა ნატოსთან არის პირველ რიგში მნიშვნელოვანი. გამოკითხულთა 16.4% ფიქრობს, რომ ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკური ფიგურის კრიტიკული შეფასებაა მათთვის პირადად ყველაზე მნიშვნელოვანი, ხოლო „პირველი სტერეოს“ მფლობელთა კონფლიქტი მხოლოდ გამოკითხულთა 1.2%-ისთვისაა დასახელებულ ოთხ თემას შორის ყველაზე მნიშვნელოვანი. გამოკითხულთა 28.5% დავით გარეჯს მათთვის ჩამოთვლილი საკითხებიდან მეორე რიგის მნიშვნელობის თემად მიიჩნევს, ხოლო გამოკითხულთა 39.7% და 28.5% იმავეს ფიქრობს საქართველოს ნატოსთან ურთიერთობაზე და ბიძინა ივანიშვილის კრიტიკულ შეფასებაზე (დიაგრამა #3).

ასევე, თბილისში საზოგადოების აზრის გამოკითხვამ აჩვენა, რომ იმ საკითხებიდან, რომელთა შესახებაც მოქალაქეები ისურვებდნენ ინფორმაციის მიღებას, არჩევნების სამართლიანობა, გამჭვირვალობა და დემოკრატიულობა ყველაზე მნიშვნელოვანია - ასე ფიქრობს გამოკითხულთა 11.3%; მეორე ადგილზეა პარტიების საარჩევნო პროგრამები - 9.2%;

მესამეზე კი სოციალური კეთილდღეობა და ეკონომიკის გაძლიერება - 7.9%. დიაგრამა #3 აჩვენებს ასევე სხვა საკითხებს, რომელთა შესახებაც ისურვებდნენ გამოკითხულები მედიისგან ინფორმაციის მიღებას.

კითხვა ფორმულირებული იყო შემდეგი სახით: *„2012 წელი საპარლამენტო არჩევნების წელია. მოსალოდნელია, რომ ოქტომბერში დაგეგმილი არჩევნები კონკურენტული იქნება, ხოლო არჩევნების შედეგები - ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი. ახლა შეგკითხებით, არჩევნებთან დაკავშირებით, რომელი თემების შესახებ გსურთ ინფორმაციის მიღება მედიასაშუალებებით?“*

დიაგრამა #3; თბილისში საზოგადოების აზრის გამოკითხვის შედეგები 11 მაისიდან 24 მაისის ჩათვლით ტელევიზიების საღამოს საინფორმაციო გადაცემებში გაშუქებული პრიორიტეტული თემების მნიშვნელობის შესაფასებლად.

დიაგრამა #4; საზოგადოების აზრის გამოკითხვის შედეგები თბილისში - რა საკითხებზე სურს საზოგადოებას მედიისგან ინფორმაციის მიღება (2012 წლის 27-30 მაისი).

